

OSTUNIMEKIRI

Vaadake enama informatsiooni saamiseks lehekülje teist poolt

LEIB	Valige leib, mis sisaldab vähemalt 6-7 grammi toidukiudu 100 g kohta või vaadake Leivaskaalalt ja valige 	Head valikud: Näiteks Barnehagebrød, Grovbrød, Fiberkneip, Byggbrød
NÄKILEIB	Valige näkileib, mis sisaldab vähemalt 15 grammi toidukiudu 100 grammi kohta.	Head valikud: Wasa Husman, Wasa delikatess, Wasa sport, Ryvita
TERAVILJASEGUD	Valige vähese suhkru ja suure kiudainesisaldusega variandid. Valige neid, mis on märgistatud lukuaugu märgiga. Nõuanne varieerimiseks: Segage kaerahelbed teiste teraviljasegudega. Serveerimisel lisage puuvilju ja marju.	Head valikud: Näiteks kaerahelbed (meeleldi suured), neljaviljasegu, God dag mustikas
PIIM	Ekstra lahja piim, millele on lisatud D-vitamiini.	
JOGURT	Valige nii naturaalsed kui võimalik ja vähese suhkruisaldusega (mitte ka kunstliku magusainega)	Head valikud: "Lahja" või naturaalne jogurt mis on märgistatud lukuaugu märgiga. Lisage jogurtile kaerahelbed, puuvilju, marju, pähkleid või seemneid
LEIVA PEALE	<ul style="list-style-type: none"> Valige igat sorti kala, näitaks makrell tomatis, pipramakrell, kaaviar, kalapuding, kalakotletid, suitsulõhe, sardiinid, heeringas, tuunikala. Valige liha, mis on võimalikult puhas või vähese rasvasisaldusega liha, näiteks sink, biifsteek, kalkunifilee, kanafilee, maksapasteet, (Mills ja Vita hjertego), kanapasteet, servelaat, vasikarulaad Teised head valikud: muna, valge juust, pruun juust, Sprett prim/pruun juust (rauaga rikastatud), määrejuustud <p>Nõuanne: Kaunistage köögiviljadega, puuviljadega ja marjadega.</p>	
PASTA JA RIIS	Ostke pasta ja riisi sorte mis sisaldavad rohkesti kiudaineid	Head valikud: täistera pasta, täistera riis, nisuhelbed ja odrachelbed
PUUVILJAD	Igat sorti puuviljad. Ananass, banaan, viinamari, õun, virsik, kiivi, klementiin, mango, melon, nektariin, papaia, ploom, pirn	
KÖÖGIVILJAD	Igat sorti köögiviljad: Kurk, spargel, avokaado, lillkapsas, brokkoli, herned, oad, porgand, aedoad, suhkruherned, maitsetaimed, peakapsas, hiina kapsas, punane kapsas, valge kapsas, sibul, porru, küüslauk, petersellijuur, redis, punane peet, salatid, sellerijuur, seened, idud, kabatšokk, varsseller, tomatid, paprika, magus paprika, mais	
MARJAD	Igat sorti marjad: Põldmarjad, mustikad, vaarikad, maasikad, murakad, punased sõstrad, mustad sõstrad, pohlad, tikrid, jõhvikad. Marju võib kasutada kaunistuseks, smoothides ja kodus keedetud vähese suhkruga moosis.	

Otsige lukuauguga märgistatud tooteid kui te pole kindel mida valida!

Nõuanne:

Valige ekstra lahja piim millele on lisatud D-vitamiini. D-vitamiin on vajalik selleks, et organism saaks omistada kaltsiumit nii et saaksime tugeva luustiku.

Kodus keedetud moos on hea ja see võib vahetevahel laual olla. Sobiv suhkrukogus on Ca 2 dl kilo marjade kohta.

Jogurt ("Lahja" või naturaalne) on hea söögikordade vahel kui lisate kaerahelbeid, puuvilju, marju või seemneid.

Kasulikud netiaadressid:

- www.nfk.no
Nordlandi maakond
- www.helsedirektoratet.no
Siit leiate norrapäraseid soovitusi toitumise ja füüsilise tegevuse osas, lisaks erinevaid kirjutisi ja materjale lasteaia, kooli ja pikapäevarühma jaoks ning palju muud.
- www.frukt.no
Infokontor puuviljade ja köögiviljade osas. Siit leiate palju häid retsepte puuviljade ja köögiljadega, lisaks infot tervise ja toitumise kohta ja eraldi leheküljed lasteaedade jaoks.
- www.fiskesprell.no
Siit leiate infot Fiskesprell'i kohta, kursuse materjalid ja ahvatlevad retseptid.
- www.matportalen.no
Siit leiate riiklikku infot tervisliku ja turvalise toidu kohta.